

CAPITOL

KUOPION HIIPPAKUNTALEHTI 1/2008

Meidän kirkko – osallisuuden yhteisö

SIVU 5 Kohti kirkon uutta strategiaa
SIVU 7 Kirkon strategia 2015

SIVU 10 Visiointia Pielavedellä
SIVU 14 Yhteisöllisyys kantaa tulevaisuuteen

SISÄLLYS 01/2008

- 03 Pääkirjoitus
- 04 Piisbailua
- 05 Kohti kirkon uutta strategiaa
- 07 Kirkon strategia 2015
- 10 Visiointia Pielavedellä
- 13 Miltä minun seurakuntani näyttää vuonna 2015?
- 14 Yhteisöllisyys kantaa tulevaisuuteen
- 16 Diakonia
- 18 Jumalanpalvelus ja kirkkomusiikki
- 19 Kasvatus
- 20 Muu koulutus
- 22 Kirkolliskokous- ja hiippakunta-
valtuustovaalit lähestyvät
- 24 Toisenlainen sanaselitys

Älä sano: sehän on
vain unelma.
Unelma vahvempi
kuin teräsilta.
Kestävämpi kuin graniittipaasi.

Missä olisit olisimme
ilman unelmaa?
Ilman unta uudesta päivästä.
Paremmasta.

Maaria Leinonen
Ja tähdet niin kirkaat. Kirjapaja 1993.

JULKAISIJA: Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli

PÄÄTOIMITTAJA: Aulikki Mäkinen

TOIMITUSSIHTEERI: Kaija Pyykönen

TOIMITUSKUNTA: Lauri Jäntti, Hannu Keränen, Marjatta Pulkkinen, Kari Tanskanen

ULKOASU: Joonas Kallio, Jay Style

TAITTO: Graafinen suunnittelu Wasenius

KANSIKUVA: Anja ja Sanni Huttunen, kuvaaja Hannu Keränen

PAINOPIIKKA: Suomen Graafiset Palvelut Oy, Kuopio

Tulevaisuuden tekijät

Joskus olisi kiva tietää, mitä tulevaisuus tuo tullessaan. Mukavaa se olisi ainakin silloin, jos tietäisi sen tuovan elämään uusia ja miellyttäviä asioita. Mutta vaikeita asioita en haluaisi etukäteen tietää. En tahtoisi surra etukäteen asioita, joille en ehkä mitään voisi. Koska en voi tietää tulevaisuuttani, joudun vain arvailemaan sitä. Tekemilläni ratkaisuilla on kuitenkin vaikutusta, tosin joskus aika erilaisia kuin etukäteen kuvittelin.

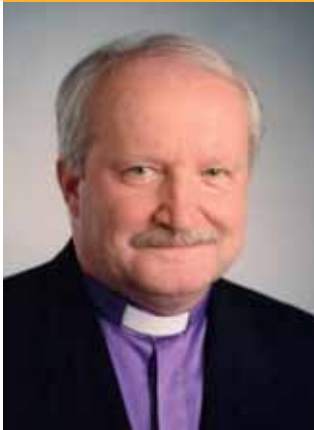
Elämässä kaikkea ei voi määrätä eikä hallita. Toisia asioita kylläkin. Ainakin moniin asioihin ja asioiden suuntaan voi vaikuttaa. Seurakunnan työntekijänä ja kristittynä minua ei ole kutsuttu pistämään päätäni pensaaseen. Ei vajoamaan itsesääliin itseni tai kirkkoni vuoksi. Minut on kutsuttu toimimaan, käyttämään järkeä ja tunteitani, tietoani ja osaamistani. Astumaan askeleita eteenpäin epävarmalla maalla.

Kirkon ja sen seurakuntien on uskallettava katsoa tulevaan. Aina uudelleen on nähtävä ympärillä olevat ihmiset ja etsittävä ajan merkit. Jos en seurakuntana ja kirkkona, mutta myös yksittäisenä ihmisenä, halua vai-

kuttaa tulevaisuuteen, joku muu sen kyllä tekee. Aika ajaa ohitseni ja ympäristön muutokset vievät mukanaan. Silloin saattaa sanoma huomaamatta hukkaa ja suola käydä mauttomaksi.

Kirkko ja seurakunnat tekevät strategioitaan siksi, ettei tulevaisuus yllättäisi. Kauas katsominen on toisinaan työlästä ja sitä on sivusta helppo arvostella. Toisinaan siinä ajetaan karille ja suuntaa on muutettava. Mutta se, joka ei uskaltaudu leikkiin, ei pääse myöskään eteenpäin. Muutoksissa ja tulevaisuutta koskevissa päätöksissä on riskinsä. Mutta vielä suurempi vaara on jäädä paikoilleen ja kiinni nykyisyyteen. Pyhän Birgitan sanoin on uskaliasta jäädä paikoilleen ja vaarallista jatkaa matkaa.

Entä sinun oma tulevaisuutesi? Vuoden vaihtuessa on aika katsoa samalla taakse ja eteenpäin. Onnellisuus tuskin tulee käskemällä ja muutoksissa on otettava muutkin huomioon. Toiveita ja päämääriä pitää silti olla. Mitä sinä tulevalta vuodelta odotat ja oletko valmis tekemään jotain sen eteen? ■

Hyvää uutta vuotta A.D. 2008, arvoisat työtoverit!

Joulu on taas paremmalla puolella – eli edessäpäin! – ja uudenvuoden tinat on valettu missä valettu. Joulu-kuun alussa saimme tiedon uudesta tuomiorovastin postin haltijasta ja hieman aiemmin julkistettiin SVTL:n valinta kirkon työntekijäksi A.D. 2007. Onneksi olkoon ja siunausta työhön ja elämään **Ilpo Rannankarille**, joka valittiin tuomiorovastiksi, ja yhtä lailla onnea ja siunausta nuorisotyönohjaaja **Hannu Keräselle**, joka niitti laakereita STVL:n jäsenenä valtakunnassa työntekijätasolla.

Näillä eväillä tuntuu hyvältä katella vuodenvaihteessa tulevaisuuteen, vaikka joku ulkopuolinen valittelikin, että ”täytyykö olla Kuopion hiippakunnan työntekijä tullakseen huomatuksi valtakunnan tasolla?” Ymmärrän jotenkin katkeruuden, kas kun Pappisliitossa vuoden papiksi valittu pastori **Leena Huovin**enkin on saanut rippikouluväänensä ja isoiskannuksensa Kuopiosta! Tsemppiä ja siunausta omaan työhösi, Leena, sekä oppilaitospappina Helsingissä että kisapappina huippu-urheilun parissa!

Toivottavasti myös noteerasitte adventtina lanseeratun uutisen, jossa kerrottiin, että Kirkkohallitus alkaa jakaa aivan uutta korkean tason Seurakuntatyön kunniamerkkiä. Se myönnetään vain erityisen suuresti ansioituneille luottamushenki-

löille, korkeintaan viidelle vuosittain. Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulin maallikkojäsen insinööri **Heimo Karhapää** oli adventtina ensimmäinen merkin saaja. Heimo on toiminut kirkon luottamustehtävissä yli 36 vuotta ja on valittu kirkolliskokousedustajaksemmekin peräti kahdeksan kertaa. Hän on myös toiminut erinomaisen tehokkaasti omalla persoonallisella ja karismaattisella tavallaan siltanrakentajana herätysliikkeiden ja kansankirkon välillä vuosikymmenien ajan. Kiitokset vielä kerran, Heimo, työpanoksestasi ja esimerkistäsi!

Halusin kertoa nämä myönteiset uutiset heti kättelyssä, vaikka lehemme teema keskittyikin kirkon tulevaisuuteen ja sitä varten laadittaviin strategioihin. Niiden suhteen monessa seurakunnassa on todettu, että lähtökohdaksi riittää Matteuksen evankeliumin lähetyskäsky (28: 16-20). Se kun sisältää **perustelun** (”Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä.”), **mission** (”Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni.”) ja **strategian** (”kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä olen käskenyt teidän pitää.”). On kuitenkin aivan oikein, että juuri nyt kysytään, miten juuri tuo *opettaminen* pitäisi suorittaa, että tavoit-

teeseen päästään. Siksi strategian pohtimiseen kannattaa satsata aikaa ja aivoenergiaa!

Lopetan kertomalla muistuman **Outokummun** piispantarkastuksesta juuri ennen joulua. Saimme vierailta ammattikorkeakoulun tanssitaiteen opiskelijoiden kansainvälisessä opinahjossa Vanhan kaivoksen tiloissa. Siellä tavattu nuorekas opiskelijatiimi oli harvinaisen seestynyt ja tehtävätietoinen myös kristillisessä mielessä. He totesivat monesta suusta, että kirkon perussanoma, evankeliumi, on muuttumaton ja pysyvä. Sen sijaan tavat ja keinot sen suhteen *miten* tuota evankeliumia viestitään, voisivat olla sellaiset, että nuoret aikuisetkin sitä pysähtyisivät kuuntelemaan ja miettimään. Ymmärtääkseni he ilmoittautuivat omalla osaamisellaan mukaan strategiatalkoisiin. Toivottavasti ne eivät jää paperinmakuisiksi teoriaharjoituksiksi, vaan pistävät jalat ja ajatukset vippasemaan meiltä itse kultakin jo nyt, eikä vasta vuonna 2030!

Teitä kaikkia lämmöllä ajatellen ja siunaten

Kohti kirkon uutta strategiaa

– Onko käynyt niin, että enemmistökirkon roolista on tullut kirkolle taakka? Siihen liittyy niin paljon historiallista kerrostumaa, että moderni kirkko ei enää erotu vanhojen roolien takaa, pohtii Joensuun yliopiston rehtori Perttu Vartiainen.

”Yliopiston strategia on lähtökohdiltaan kasvun ja kilpailun strategia, jolla on pärjättävä myös kansainvälisissä vertailuissa. Tässä suhteessa kirkon strategia on luonteeltaan toisenlainen”, toteaa Joensuun yliopiston rehtori Perttu Vartiainen.

Rehtori Perttu Vartiainen on osallistunut tiiviisti Kuopion ja Joensuun yliopiston yhteishankkeen Itä-Suomen yliopiston strategian muovaamiseen. Itä-Suomen yliopiston strategian tavoitteena on luoda vahva kahden kampuksen yliopisto, jolla on hyvät resurssit niin laadukkaaseen tutkimukseen kuin tasokkaaseen opetukseen.

Hiippakunnassa elää kolmen kerroksen väkeä

”Kun tarkastelee Kuopion hiippakuntaa aluetutkimuksen näkökul-

masta, niin piirtyy kuva kolmesta eri kategoriasta. Ensinnäkin ovat vireät kaupunkikeskukset, joiden ympärillä on kaupungin kasvun imussa hyvinvoivia pieniä paikkakuntia, kuten Siilinjärvi ja Kontiolahti. Toiseksi on pieniä, mutta eläviä kyläyhteisöjä, kuten esimerkiksi Vuonilahti Liekissä. Kolmanneksi ovat vakavasta muuttotappiosta kärsivät paikkakunnat, joiden väestön ikäpyramidi on väärinpäin”, hahmottelee Vartiainen.

Hän kehottaa ottamaan hiippakunnan strategian lähtökohdaksi juuri alueelliset erot. Eri alueiden vahvuuksia ja heikkouksia ei kannata niputtaa yhteen toiminnallisia ratkaisuja tehdessä. Voi käydä niin, ettei vastata kenenkään tarpeisiin millään alueella.

”On syytä muistaa, että myös kaupunkien sisällä saattaa olla alueita, jotka ovat sosiaalisesti haasta-

via. Pieniä pahoinvoinnin saarekkeitä, joissa on äärimmäisen tärkeää tehdä diakoniatyötä”, Vartiainen huomauttaa.

Skeittaava Jeesus ei pelasta kirkon imagoa

Rehtori Perttu Vartiainen tarkastelee hieman huvittuneena Helsingin Sanomien NYT-liitteessä olevaa Helsingin seurakuntien mainosta skeittaavasta Jeesuksesta.

”Vastaako tämä kuva kuitenkin kirkon sisältöä? Yliopisto on ollut selkeästi varovaisempi mainospolitiikassa kuin ammattikorkeakoulu. Haluamme yliopistoon kriittisesti ajattelevia opiskelijoita, emme mainosten perusteella opintonsa valikoivia nuoria”, toteaa Vartiainen.

Mainoksia mielekkäämmäksi opiskelijoiden rekrytointitavaksi Vartiainen on kokenut erilaiset tapahtumat.

”Seurakuntaliitosten myötä hallintoa on kuitenkin ajateltava uusiksi, olisiko viisainta uudistaa se kokonaan, sen sijaan, että sulautetaan erilaisia malleja toisiinsa”

Tapahtumissa on mahdollisuus ihmisten väliseen kohtaamiseen. Joensuun yliopistolle uusien opiskelijoiden merkittävä kohtaamisareena on ollut jokakesäinen Ilosaarirock.

”Netti on vaativa toimintaympäristö isoille instituutioille, kuten kirkolle ja yliopistolle. On oltava ne viralliset sivut, joista löytyy faktatietoa sitä hakeville, mutta nuoret kokevat sivustot liian kankeiksi ja tylsiksi”, miettii Vartiainen.

Maakuntayliopiston leimasta päästävä eroon

Joensuun ja Kuopion yliopistot ovat leimautuneet maakuntayliopistoiksi. Maakuntayliopiston leima on tänä päivänä jo riesa. Yliopistojen vertailukenttä on kansainvälinen ja stereotyyppinen kuva maakuntayliopistosta voi johtaa yksisilmäisiin päätöksiin.

”Tiede on aina ollut universaalila. Tiivis kampus mahdollistaa yhteistyön eri tieteenalojen kesken ja sitä kautta valikoituu teemoja, joilla Itä-Suomen yliopisto edustaa kansainvälisestikin arvioituna korkeaa tasoa”, Vartiainen toteaa.

Joensuun yliopiston teologiseen tiedekuntaan opiskelijat ovat tulleet melko tasaisesti kaikkialta Suomesta, myös Etelä-Suomesta. Kehitys on ollut juuri toivotunlainen.

”Joensuuhun muuttaneilla opiskelijoilla on valmiutta maistereina hakeutua töihin sinne, missä töitä on tarjolla”, huomauttaa Vartiainen.

Kansainvälisillä areenoilla toimiva yliopisto takaa myös sen, että Itä-Suomen alueelle työllistyvät omien yliopistojen kasvatit edustavat alansa uusinta osaamista.

Hallintorakenteet rohkeasti uusiksi

Itä-Suomen yliopiston strategiassa on lähdetty siitä, että hallintorakenteet muokataan uudelleen. Kahden hallintokulttuurin ymppäämistä toisiinsa ei pidetty hyvänä ratkaisuna.

”Olisikohan tästä mallia myös kirkolle? Seurakuntaliitosten myötä hallintoa on kuitenkin ajateltava uusiksi, olisiko viisainta uudistaa se kokonaan, sen sijaan, että sulautetaan erilaisia malleja toisiinsa”, kysyy Vartiainen.

Vartiainen huomauttaa, että sekä liian isossa että liian pienessä hallintoyksikössä on omat vaaransa. Ison koneiston byrokraattisuus ja etäisyys on uhkakuva, joka tiedostetaan yleensä paremmin.

”Mutta myös liian pieni hallintoyksikkö voi olla vaarallinen, siinä on painetta yksituumaisuuden harhaan. Etenkin kirkossa moniäänisyyden kadottaminen on suuri riski”, Vartiainen muistuttaa.

Mikä on visionäärisen johtajan rooli kirkossa?

Yrityskulttuurissa on tapana erotella toisistaan ”leadership-” ja ”management-johtajuus”.

Leadership-johtaja keskittyy visioimaan ja satsaa erityisesti henkilöstön johtamiseen. Management-johtaja vastaa käytännön hallinnosta.

”Onko kirkossa tilaa visiojohtamiselle vai meneekö kaikki aika hallinnon pyörittämiseen? NykYTEKNIikka mahdollistaa käytännön hallinnon toimenpiteiden hoitamisen myös etätöinä, jos vain rakenteet ovat kaikille riittävän selvät”, sanoo Vartiainen.

Hän arvostaa luterilaisen kirkon pyrkimystä osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun ja haluun pitää heikoimpien puolta. Diakoniatyö on tärkeässä roolissa yhteiskunnan tukitoimien rinnalla.

”Kirkon tulisi olla hyvä hengellisissä asioissa ja samalla kulkea tässä ajassa. Se on todella haastava tehtävä. Harvat kykenevät yhdistämään molemmat aspektit”, Vartiainen toteaa. ■

Kirkon strategia 2015 MEIDÄN KIRKKO osallisuuden yhteisö

Kirkossa on valmisteltu vuoteen 2015 ulottuvaa strategiaa "Meidän kirkko. Osallisuuden yhteisö". Osallisuus toteutui jo valmisteluprosessissa, joka oli tavallista avoimempi. Kirkkohallituksen asettama työryhmä kuuli asiantuntijoita ja tutkijoita. Se otti vastaan palautetta seurakuntalaisilta, luottamushenkilöiltä ja työntekijöiltä. Keskenäinen työ oli arvioitavissa ja kommentoitavissa internetissä, kirkkopäivillä ja erilaisissa seminaareissa.

Varsinainen strategia sisältää vain keskeisimmän aineiston: perustehtävän, arvot ja vision sekä strategiset suuntaviivat. Se on niin lyhyt, että sen voisi jopa oppia ulkoa.

Strategian lisäksi laadittiin laajahko mietintö, joka sisältää runsaasti

taustatietoja, toimintaympäristöanalyysin ja skenaarioita vuoteen 2030 saakka sekä strategisten suuntaviivojen perustelut. Asiakirjat luovutetaan kirkkohallitukselle tammikuussa 2008.

Annettu perustehtävä (missio)

Kirkon tehtävä on kutsua ihmisiä armollisen Jumalan yhteyteen, tuoda heidän elämänsä kestävä perusta ja rohkaista heitä välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta.

Perustehtävä on haluttu muotoilla niin, että se sisältää keskeisimmän. Kirkko ei voi määrittellä lähetyskäs-

kyssä annettua tehtävänsä toiseksi, mutta se toteuttaa sitä muuttuvassa maailmassa ja toimintaympäristössä. Osana maailmanlaajuisista Kristuksen kirkkoa Suomen ev.lut. kirkon tehtävä on tuoda armo arkipäivään ja luoda yhteyttä Pyhän Jumalan ja syntisen ihmisen välille.

Arvot ohjaavat toimintaa

Kirkon arvot perustuvat kymmeneen käskyyn ja niiden tulkintaan. Käskyt vaativat kunnioittamaan ja rakastamaan Jumalaa yli kaiken ja rakastamaan lähimmäistä. Arvoihin sitoutumalla kirkon jäsenet, vapaaehtoiset, luottamushenkilöt ja työntekijät vaikuttavat siihen, että kirkko kykenee toteuttamaan perustehtävänsä hy-

vin. Määrittäessään arvonsa kirkko ja sen jäsenet asettuvat suurten vaatimusten eteen. Täydellisesti siinä onnistuu tuskin kukaan. Tästä tietoisena on silti tärkeää pitää kiinni yhdessä sovitusta arvoista.

Pyhän kunnioitus

- kunnioitamme Pyhää Kolmiyhdistä Jumalaa
- tunnustamme Jeesuksen Kristuksen ainoalaatuisuuden
- näemme Jumalan kuvan ihmisessä ja ihmisen syntisyyden
- tunnustamme pyhyiden kaipausten muissa uskonnoissa

Vastuullisuus

- varjelemme luomakuntaa
- käytämme kaikkia voimavaroja vastuullisesti
- huolehdimme lähimmäisistämme
- tavoittelemme kohtuullisuutta elämäntavoissa

Oikeudenmukaisuus

- taistelemme oikeudenmukaisuuden puolesta
- puolustamme heikkojen ja syrjäytyneiden oikeuksia
- ratkaisemme asiat tasapuolisesti ja kaiken tarkastelun keskeisesti

Totuudellisuus

- puhumme rohkeasti Jumalasta
- uskomme ja elämme niin kuin opetamme
- pidämme kirkon toiminnan avoimena ja hallinnon läpinäkyvänä

Unelma kirkosta 2015 (visio)

Tätä kirjoitettaessa vision viimeistely on vielä kesken. Näky osallisuuden yhteisöstä työryhmällä kyllä on, mutta sen sanoittaminen lyhyesti ja ytimekkäästi on ollut yllättävän vaikeaa. Miten pukisimme ymmärrettävällä kielellä sanoiksi osallisuuden Kristuksen kärsimykseen ja ylösnousemukseen? Miten yhdistäisimme kuvan syntisten sairaalasta, jossa Kristus hoitaa jokaista, kuvaan lämpimästä majatalosta, jonka ovi on auki ja kynnyks matala? Miten saisimme mukaan ajatuksen kirkosta, jossa saa toimia mutta johon voi tulla myös lepäämään, kokoamaan voimia omaan arkeen? Miten seurakuntamme voisivat olla hengellisiä yhteisöjä, jotka rohkaisevat, ravitsevat ja viestivät sanomaa armollisesti Jumalasta?

Strategiset suuntaviivat vuoteen 2015

Taustatyöskentely ja toimintaympäristön analyysi nosti esille kuusi näkökulmaa, joihin kirkossa tulee keskittää voimavaroja.

1. Hengellinen elämä vahvistuu.

Huolehdimme siitä, että seurakuntien jumalanpalveluselämä on monipuolista ja luontevaa ja sisältää inhimillistä lämpöä ja hengellistä syvyyttä. Tuemme kotien hengellistä elämää.

Kirkollisissa toimituksissa tarjoamme ihmisille mahdollisuuden pysähtyä arvioimaan elämänsä perustaa sen käännekohtassa. Kirkossa olemme avoimia hengelliselle etsinnälle. Julistamme evankeliumin sanomaa kaikille ihmisille ja olemme valmiita keskusteluun uskosta.

2. Huolehdimme heikommista ja sitoudumme Kristuksen maailma-laajaan kirkkoon. Tarjoamme mahdollisuuden toimia lähimmäisenrakkauden puolesta ja kantaa vastuuta. Seurakuntamme käyttävät talousarviovaroista 4 % lähetystyöhön ja kansainväliseen diakoniaan.

3. Vahvistamme kirkon jäsenyyden merkitystä. Tavoitamme jokaisen jäsenemme laadukkaasti vähintään viisi kertaa vuodessa. Kiinnitämme erityistä huomiota nuorten ja nuorten aikuisten jäsenyyteen sekä seurakuntaan muuttavien uusien jäsenten vastaanottamiseen. Käännämme kirkon elämään osallistuvien määrän kasvuun kaikissa ikäluokissa. Pyrimme siihen, että kirkkoon liittyvien ja siitä eroavien määrä on tasapainossa. Muutamme ajattelutapaamme ja luomme vapaaehtoisille mielekkäitä toimintamahdollisuuksia.

4. Lisäämme vuorovaikutusta viestinnässä. Tuemme seurakuntalaisten hengellistä elämää myös median välityksellä. Osallistumme aktiivisesti mediassa käytävään keskusteluun.

Lisäämme panostusta uuden median käyttöön. Kehitämme sisäistä viestintäämme. Koulutamme keskeisiä toimijoita viestinnän taidoissa.

5. Rakenteet ja talous palvelemaan toimintaa. Rakennamme osallisuuden kirkon unelmien työpaikaksi. Kehitämme kirkon henkilöstörakenteen sellaiseksi, että strategian tavoitteet saavutetaan. Pidämme hallinnon tehokkaana, riittävän kevyenä ja toimintaa tukevana. Säilytämme toiminnalliset yksiköt inhimillisen kokoisina.

6. Kirkon uudistuminen jatkuu.

Seuraamme toimintaympäristön muutoksia ja uudistamme toimintaa perustehtävälle uskollisena. Pidämme huolta, että talousarviovaroissamme jää liikkumavaraa kehittämis-kohteisiin. Rakennamme yhdessä osallisuuden kirkkoa ja teemme paikalliset strategiat huolella ja laajan yhteistyön avulla. Huolehdimme siitä, että strategiasta muodostuu jatkuva prosessi.

Uutta ja raikasta strategiassa on mielestäni näkökulman kääntäminen instituutiosta ihmiseen. Vaikka

Tarjoamme mahdollisuuden toimia lähimmäisenrakkauden puolesta ja kantaa vastuuta.

puhumme meidän kirkosta, ajatellamme, että kirkko on monenlaisten ja kaikenikäisten seurakuntalaisten yhteisö.

Tätä voisi verrata muutamien osuustoiminnallisten yritysten markkinointiin, jossa asiakasomistajat ja omistajajäsenet on otettu toiminnan keskiöön. Tässä kohtaa kirkolla voisi olla oppimista elinkeinoelämästä, vaikka voittoja ei tässä ajassa mitatakaan.

Kirkon yhteisen strategian linjaukset saavat konkreettisen muotonsa paikallistason suunnitelmissa. Mietinnön ja strategian valmistuminen on yksi vaihe. Toivottavasti ne innostavat seurakuntia, hiippakuntia ja kirkollisia järjestöjäkin laatimaan ja tarkistamaan omia strategioitaan. Prosessi jatkuu paikallisesti. ■

Jaana Marjanen
lääninrovasti Kuopio

Kirkon strategia 2015 –työryhmän jäsen 2005-2007. Työryhmän puheenjohtajana on toiminut piispa Simo Peura.

Pöydän takana vas. Veikko Tapaninen, Annikki Poikonen, Riitta Hedman-Partanen. Edessä vas. Airi Vilmi ja Tiina Salomaa. Kuva: Jaana Kiukkonen

Visiointia Pielavedellä – kokemuksia strategiatyöskentelystä

On helpompi tehdä matkaa kun tietää minne on menossa. Siirtyessäni kappalaisen virasta kirkkoherraksi aloitimme seurakunnan visiotyöskentelyn, jossa tähystämme tulevaisuuteen. Tavoitteena työskentelyssä oli pidemmän tähtäimen suunnittelu, kuin tavanomaisessa vuosittaisessa suunnittelussa.

Talousarvio- ja toimintasuunnitelma tähtäävät vain tulevaan vuoteen, suunnitelmavuodet lienevät usein kopioita toimintasuunnitelma- ja talousarviovuodesta. Visiotyöskentelyssä mietimme asioita pidemmällä tähtäimellä. Tavoitteena oli selkeyttää yhteistä tehtäväämme ja saada luottamushenkilöt mukaan

keskustelemaan seurakunnan työstä yhdessä työntekijöiden kanssa.

Kirkkohallitus on suositellut seurakunnille ja rovastikunnille strategian tekemistä. Yleiskirjeessä 6/2007 todetaan: ”Seurakunnissa tarvitaan dynaamista ja visioivaa työskentelyä toiminnan, hallinnon ja talouden rakenteiden kehittämiseksi. Seurakunnissa on syytä toimia rinnakkain kunta- ja palvelurakennemuutoksen kanssa ja laatia oma tulevaisuuden suunnitelma riittävän pitkällä aikavälillä. Jokaista seurakuntaa ja seurakuntayhtymää sekä myös rovastikuntaa kehoitetaan laatimaan oma visio ja strategia Seurakunta 2015. Vuonna 2002 valmistui asiakirja Läs-

näolon kirkko, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon missio, visio ja strategia 2010. Siinä todettiin, että kirkon yleisen vision tarkoituksena on antaa seuraavien vuosien kehitykselle yleinen suunta ja yhteiset päämäärät, joita jokainen seurakunta voi soveltaa ja toteuttaa omin paikallisin ratkaisuin.

Omalla paikkakunnallamme kunta valmisteli samoihin aikoihin seurakunnan kanssa omaa strategiaansa ja saimme tietoa heidän työskentelyprosessistaan. Strategiatyöskentelyn voi tänä päivänä nähdä muotiasiaksi, mutta se myös aivan konkreettisesti jättevöittää työskentelyä ja auttaa arvioimaan työskentelyta-

”Visiotyöskentelystä ei pidäkään tehdä liian monimutkaista vaan ennemminkin käytännönläheistä”

poja uudelleen. Seurakunnan työn luonteeseen kuuluu jo peruslähtökohdiltaan tulevaisuuteen suuntautuminen. Usko ja toivo katsovat tulevaisuuteen.

Uutta ja vanhaa

Seurakunnan perustehtävä on tiivistetty kauas katsovaan visioon ”tehdä kaikki kansat Jeesuksen opetuslapsiksi”. Pelko liiallisen tulosvastuun tulemisesta seurakuntiin lienee turha. Työtämme voimme arvioida vain konkreettisin mittarein, pelastuneitten sielujen määrän laskee yksin Luoja.

Uuden testamentin antama kuva Jeesuksen tavasta tehdä työtä oli varsin päämäärätietoinen. Vaikka strategia-asiakirjoja ei silloin kirjoitettu, työssä oli selvä tehtävä, tavoite ja työtavat. Visiotyöskentelyssä ei siis ole mitään uutta, mutta toisaalta tämä tapa on hyvin seurakunnan alkuasetelmiinkin sopiva tapa seurakunnan työskentelyyn.

Työhön käsiksi

Kutsuin luottamushenkilöt ja työntekijät koolle tammikuun lopulla 2005 aloittamaan työskentelyä. Päivän alussa selitin keskeiset termit missio, visio ja strategia. Missio on seurakunnan perustehtävä. Visio on kuva siitä, millainen yhteisö on tulevaisuudessa. Strategia on toimintamalli, jolla päästään vision kuvaamaan tilanteeseen.

Aloitustapahtumaan olimme saaneet vieraaksi Kirkkopalveluista kehittämisspäällikkö Raimo Turusen. Hän opasti meitä työskentelyssä alkuun. Ryhmissä mietimme unelmien seurakuntaa, yhteistä visiota muutama sanaan tiivistettynä. Seuraava työskentely oli ympäristöanalyysin eli nelikenttäanalyysin tekeminen seurakunnan vahvuuksista, heikkouksista, mahdollisuuksista ja uhkista. Vahvuuksista pitää huolehtia, heikkouksiin kiinnittää huomiota kun tehdään strategiaa, mahdollisuudet käytettävä hyväksi ja uhat pyrittävä torjumaan. Eniten on kiinnitettävä huomiota vahvuuksiin. Suunnittelussa pysyviä tavoitteita saa olla noin 80 % ja vaihtuvia noin 20 %. Aloitustapahtumassa saimme hyvät perustiedot työskentelyä varten.

Ensimmäisen työskentelyn päätteeksi saimme ohjeeksi strategisen suunnittelun mallin, jolla jatkaa prosessia eteenpäin. Kevään aikana kokoonnuimme työaloittain valmistelemaan toiminnallisia tavoitteita eri ikäryhmille sekä strategiaa eli työtapoja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Syksyllä kokoonnuimme esittelemään tuloksia toisillemme. Näkökulman painopiste tulevaisuutta ajatellen oli myös siinä, miten kukin ikäryhmä eri työmuodoissa linkittyy jumalanpalveluselämään ja miten vapaaehtoisten roolia kullakin työalalla voisi painottaa entisestään. Jo aloituksessa tuli esiin, ettei tällainen työskentely tapahdu hetkes-

sä eikä valmista tule nopeasti, vaan tärkeintä on saada prosessi liikkeelle ja tuloksia syntyy aikaa myöten.

Tutuksi seurakunnalle

Saimme kuitenkin valmiiksi ensimmäisen kirjallisen tuotoksen niin, että syksyllä 2005 kirkkoneuvosto hyväksyi asiakirjan ”Elävä ja elastinen -Pielaveden seurakunnan missio, visio ja strategia 2015” ja myöhemmin ennen joulua asiakirja hyväksyttiin vielä kirkkovaltuustossakin.

Seuraavana talvena asiakirjaa tehtiin tutuksi seurakuntalaisille kinkereillä ja paikallislehden välityksellä. Työaloittain on vision suunnitelmia otettu jo vuosittaisiin toimintasuunnitelmiin mukaan. Kuluneena vuonna olemme kokoontuneet päivittämään asiakirjaa yhteisessä työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kokouksissa. Ajattelen asiakirjan olevan työkalun, joka kehittyy ja päivittyy kaiken aikaan, eikä se siinä mielessä ole milloinkaan täysin valmis. Visiotyöskentely on kaiken aikaa jatkuva prosessi.

Käytännön läheistä

Lähdimme visiointityöskentelyssä liikkeelle varsin matalalla profiililla. Tärkeää olisi jo yhteinen keskustelu seurakunnan työstä ja tavoitteista, yhdessä eteenpäin katsominen ja keskustelu vaikeistakin aiheista, siitä missä emme ole työssämme onnistuneet. Visiotyöskentelystä ei

”On helpompia tehdä matkaa kun tietää minne on menossa.”

mielestäni pidäkään tehdä liian monimutkaista vaan enemmänkin käytännönläheinen. Liian monimutkainen rakennelma jää vielä suuremmalla todennäköisyydellä vain asiakirjahyllyyn pölyttymään. Käytännönläheiseen suunnitelmaan on sen sijaan helppo palata vuosittaisen suunnittelun ja arvioinnin yhteydessä yhä uudestaan. Asiakirja tukee myös uuden palkkausjärjestelmän vaatimaa henkilökunnan työn tavoitteiden saavuttamisen arviointia.

Jatkuvaa arviointia

Tuore lisämauste seurakunnan tulevaisuuden suunnitteluun on kuntien Paras-hanke ja sen tuomat haasteet seurakunnille. Vaikeutena työskente-

lyssä saattaakin olla juuri nyt käsillä oleva epävarmuus seurakunnan tulevaisuudesta kuntien mahdollisesti yhdistyessä. Mahdollisuuksien mukaan senkin vaihtoehdon voi tietysti ottaa visioinnissa jo mukaan.

Erittäin antoisana olen kokenut ennen kaikkea yhteisen keskustelun ja pohdinnan. Luottamushenkilöiden kautta saamme viestiä seurakuntalaisten odotuksista ja toiveista. Luottamushenkilöt pääsevät puolestaan tutustumaan oman työalansa ja koko seurakunnan työn uhkien ja haasteisiin ja seurakuntatyön kokonaisuuteen.

Pielaveden seurakunnan visioasiakirjan otsikkoa ”Elävä ja elastinen” valitsin selittämään vielä Roomalaiskirjeen jakeen 12: 2, jossa

tulee esiin dynaamisuuden ohjaavia termejä: mukautuminen, muuttuminen, uudistuminen, Jumalan tahto. Tasapainon löytäminen tämän ajan haasteista nousevien termien kesken lienee keskeistä seurakunnan tulevaisuuden suunnittelussa. ■

Matti Salomäki
Kirkkoherra
Pielaveden seurakunta

Miltä minun seurakuntani näyttää vuonna 2015?

Kokouksia, esityslistoja, päätöksiä, papereita. Hallintolaki, julkisuuslaki, tasa-arvolaki, hankintalaki. Toimimeko hallinnollisesti oikein? Menikö kaikki parakraaffien mukaan?

Luottamushenkilöt ja viranhaltijat valitsee pieni ydinporukka, muita ei kiinnosta. Näennäisdemokratiaa ja veromarkkojen käytön valvontaan. Hienoja liturgia- ja musiikkiesityksiä, taidetta jopa. Virheetöntä, sekunnin tarkkaa työskentelyä. Ajanhermoilla, ettemme vain olisi vanhanaikaisia. Ihmiset eivät löydä toista ihmistä, ihmiset eivät löydä lämmintä seurakuntayhteisöä.

Tätäkö on seurakuntani myös vuonna 2015? Voi kuinka toivoisin, ettei olisi. Olen hämmentynyt siitä, että rakkaan kansakirkkomme byrokratia on jotain aivan omaa luokkaansa. En valtiolla, kunnissa, kuntayhtymissä, sairaaloissa, puhumattakaan yrityksistä ole kokenut vastaavaa. Olen yrittänyt ymmärtää syytä tähän toimintatapaan, mutta en ole löytänyt. Ei kai vain ole pakenemista hallinnon kiemuroiden taakse? Jos valtionkirkko vaatii tätä, olisiko syytä pysähtyä miettimään, kannattaa-ko?

Kun kuitenkin elämme sellaista maailmanaikaa, jossa ihmisillä on suuri avun tarve. Kirkon yöntekijät

olisi hyvä vapauttaa ihmisten keskele, samoin kuin meidät maallikotkin. Nyt alkaa olla tunne, että kaiken on toimittava niin virheettömästi, hienosti, ettei ole erheille sijaa. Ja se on epätodellista. Voi kuinka vapauttavaa voisi olla, jos pappi tai kanttori joskus tekisi jotain väärin tai hastusti, se olisi niin inhimillistä.

Toivoisin, että voisimme löytää toimintamallin, jolla kansankirkkomme ei pakenisi hallintobyrokratian ihanaan syleilyyn. Löytäisimme kansankirkon, joka hoitaisi hallinnolliset tehtävät isoissa kokonaisuuksissa ammattilaisten voimin. Hengellisen työn koulutuksen, osaamisen ja näyn saaneet ihmiset voisivat keskittyä kristinuskon ydinsanomien, rakkauten, välittämiseen sitä kaipaaville ihmisille. Luottamushenkilöt toimisivat sekä vapaaehtoistyössä hengellisellä saralla että päätöksenteossa hallinnollisissa asioissa. Ja erheille olisi sijaa. Spontaanikin toiminta olisi sallittua.

Olenkohan liian idealisti kuvitellani, että tämä voisi olla mahdollista? Malttaisimmeko luopua näistä ihanista luottamushenkilöpaikoista. Uskoisimmeko siihen, että ei joka 5000 hengen yhteisö tarvitse omaa hallintoansa kirkkoherroineen ja neuvostoineen. Uskoisimmeko siihen

muiden organisaatioiden jo testamaan tosiasiaan, että asioiden johtaminen ja hallinnon pyörittäminen on ammattilaisten työtä ja kannattaa hoitaa isoissa yksiköissä. Henkilöstöjohtaminen taas vaatii ison kokonaisuuden jakamista pieniin alayksiköihin, mutta ilman siihen kuuluvaa turhaa byrokraattisuutta.

Uskaltaisimmeko hieman palata takaisin ei niin täydellisiin tilaisuuksiin? Vaikka olenkin sydämestäni sitä mieltä, että kirkon ei pidä matkia maallisia toimijoita, tässä hallinnon, johtamisen ja inhimillisyyden asiassa toivoisin, että muiden oppi kelpaisi.

Olkoon kirkko ja seurakunta vuonna 2015 todellinen omatunto tässä yhteiskunnassa. Omatunto, joka entistä terävämmin, selkeämmin ja rakkaudellisemmin muistuttaa ihmiskuntaa elämän perusasioista. Olkoon vuonna 2015 seurakuntamme erehtyvien ihmisten yhteisö, jossa on aikaa olla ihmisen lähellä, kuunnella ja tulla kuulluksi. ■

Päivi Nerg
Hallintojohtaja
Kuopion Yliopisto

Yhteisöllisyys kantaa tulevaisuuteen

"Diakonia- ja yhteiskuntatyön vuonna 2003 valmistunut strategia "Vastuu ja osallisuuden yhteisö" on edelleen ajankohtainen dokumentti. Se kartoittaa kipupisteitä, myös vahvasti itäisen Suomen kipupisteitä", sanoo hiippakuntasihtööri Sirpa Juola.

Kokonaiskirkossa on nostettu esille erityisesti vanhustyön sekä päihde- ja kriminaaliryöntein strategiat, joita on syvennetty Kuopion hiippakunnassa. "On ollut tärkeää jalkauttaa ne seurakuntiin, sillä tällä alueella molempiin on suuri tarve", Sirpa Juola painottaa.

Ikääntyvä väestö

Vaikka haasteet ovat kokonaiskirkossa samat, painotukset vaihtelevat. Vanhustyö on nostettu Kuopion hiippakunnassa yhdessä Lääninhallituksen kanssa pitkäntähtäimen painopisteeksi, sillä väestön ikääntyminen on todellisuutta Itä-Suomessa. Sirpa Juola korostaa kuitenkin, että vanhustyöhön liittyy niin positiivisia kuin negatiivisiakin ulottuvuuksia.

Ikääntyminen tuo diakoniselle vanhustyölle monenlaisia haasteita. Ihmiset voivat vanhetessaan kuitenkin paremmin kuin koskaan ennen,

sillä he pitävät aikaisempaa parempaa huolta itsestään. Eläkkeelle siirryttäessä eletään vielä pitkään aktiivista aikaa ja voimavaroja ja halua vapaaehtoistyöhön on.

Väestön ikääntyminen yhdessä voimakkaan muuttoliikkeen kanssa on tuonut seurakunnat ja niiden työntekijät monenlaisten kysymysten eteen. Seurakunnat miettivät jo nyt, miten kohdataan ihmiset, jotka jäävät yksin haja-asutusalueille. Riittävätkö seurakuntien resurssit kohtaamaan sekä taajamissa että haja-asutusalueilla asuvat? "Visiona on veteraanien lause: veljeä ei jätetä. Ketään ei jätetä yksin", sanoo Sirpa Juola.

Jaksamista ja rekrytointia

Ikääntyminen ei koske vain alueen seurakuntalaisia, vaan myös työntekijöitä. Hiippakunnassa mietitäänkin, miten heidän jaksamistaan voitaisiin mahdollisuuksien mukaan tukea. "Samalla on kuitenkin katsottava tulevaisuuteen ja pidettävä huolta uusien työntekijöiden rekrytoinnista", muistuttaa Juola.

Diakoniatyöntekijöiden koulutus on hiippakunnan alueella hyvissä kan-

timissa, mutta diakonissakoulutuksesta on kannettu pitkään huolta ja mietitty, miten sen vetovoimaisuutta voidaan parantaa. "Haja-asutusalueilla diakonissojen osaamisella on paljon käyttöä, joskin se edellyttää yhteistyötä kuntien kanssa. Siksi diakonissakoulutuksen puolesta kannattaa nähdä vaivaa", sanoo itsekin diakonissan koulutuksen aikoinaan saanut Sirpa Juola.

Hiippakuntasihtöörinä hän katsoo, että seurakunnissa tarvitaan sosiaalialan, mutta myös terveydenhuollon ammattilaisia. Etenkin geriatrian osaamisesta tulee entistä tärkeämpää. Sairaanhoidajan koulutuksesta tulee kuitenkin olla hyötyä myös kenttätöissä, jotta ihmisiä voidaan motivoida diakonissakoulutukseen.

Kumppanina työntekijän rinnalla

Sirpa Juola on ilahtunut siitä, että seurakunnissa on herätty hyvin vapaaehtoisten rekrytointiin. Monissa seurakunnissa on kutsuttu koolle kuusikymppisiä ja puhuttu vapaaehtoistyön tarjoamista mahdollisuuksista. Valmiiden tehtävien sijasta

Positiivista on, että nuoria on saatu mukaan erilaiseen palvelutoimintaan.

olisi kysyttävä, mitä ihmiset itse haluaisivat tehdä. Juola painottaakin yhteisen miettimisen ja ideoimisen tärkeyttä.

Vapaaehtoistyöhön lähdetään kyllä mukaan, mutta pidempiaikainen sitoutuminen on vaikeampaa. Lähimmäispalvelun kaltaiseen sitoutumista vaativaan tehtävään on entistä vaikeampi saada ihmisiä. Sen sijaan erilaisiin tempauksiin löytyy talkooapua. "Vapaaehtoistyössä tulee nähdä, etteivät vapaaehtoiset ole työn kohde, vaan kumppaneita työntekijöiden rinnalla."

Yhteisvastuukeräys onkin ottanut nuoret entistä enemmän huomioon. Mukana on paljon nuorisotyöntekijöitä ja ihmisiä eri työaloilta. Keräyksestä on tullut koko seurakunnan asia. "Positiivista on, että hiippakunnassa on seurakuntia, joissa nuoria on saatu mukaan erilaiseen palvelutoimintaan", iloitsee Sirpa Juola.

Yhteyden löytämiseen

Vanhustyön lisäksi hiippakunnan diakoniatyön painopisteinä on päihde- ja kriminaalityö ja vammaistyö. Myös mielenterveysongelmista ja erityisesti depressiosta kärsiviä seurakuntalaisia on hiippakunnan seurakunnissa paljon.

Monissa asioissa hiippakunnan tehtävänä on toimia herättelijänä ja nostaa esiin asioita. Näin on tehty viime aikoina erityisesti päihde- ja kriminaalityössä. "Keskeistä on auttaa ihmisiä löytämään yhteisöllisyys, niin ettei kenenkään tarvitsisi jäädä yksin."

Tulevaisuuden painopisteet

Vanhusväestön määrä ei tulevaisuudessaakaan tule vähentymään. Vuonna 2015 vanhustyö on yhä edelleen diakonian vahva painopiste. Diako-

nian yhtenä tulevaisuuden tehtävänä onkin vanhusien hengellisen elämän tarpeisiin vastaaminen. Yhteistyö kuntien kanssa tulee niin ikään vahvistumaan, mikäli kotona eletään mahdollisimman pitkään.

Diakoniatyöntekijän erityisosaaamisella on entistä suurempi tarve eri tavalla syrjäytymisvaarassa olevien parissa, mutta samalla vapaaehtoisten merkitys kasvaa. Diakonian ammattilaiset tarvitsevatkin entistä enemmän kouluttajan taitoja, joilla luotsata kasvavaa vapaaehtoisten joukkoa.

Näiden visioiden lisäksi Sirpa Juolalla on vielä yksi toive ja näky: "Seurakuntien työalarajat madaltuvat ja työ on entistä enemmän tiimityötä muiden seurakunnan työntekijöiden ja vapaaehtoisten kanssa."

EHJÄ LAPSEN MIELI

Vuonna 2007 Yhteisvastuukeräyksen kokonaistulos on 5 024 228,11 €. Vuoden 2006 tulos oli 5 075 140,55 € eli laskua vuodesta 2006 on 50 912 €. Kuopion hiippakunnan keräystulos vuonna 2007 on 636 245,03 €.

Yhteisvastuukeräyksen 2007 tuloilla tuetaan lapsia, joiden vanhemmillä on mielenterveysongelmia. Rahallisen tuen lisäksi Yhteisvastuu antaa mahdollisuuden käsitellä vaikeita ja usein vaiettujakin asioita, kuten mielenterveysongelmat perheessä ja sitä, miten seurakunta voisi tukea mielenterveysongelmista ja mielen hauraudesta kärsiviä perheitä. Ulkomaiseen erityiskohteeseen, Peruun, varat menevät Kirkon Ulkomaanavun kautta.

Lämmin KIITOS Sinulle, joka toimit yhteisvastuukerääjänä, vastuunkantajana erilaisissa toiminnoissa tai keräykseen lahjoittajana! Siunatkoon Taivaallinen Isä kaiken vaivannäkösi ja lahjasi!

TYÖ JA OSALLISUUS – yhteiset talkoot!

Vuoden 2008 Yhteisvastuukeräyksen tuloilla tuetaan muita heikommassa asemassa olevien työllistymistä ja osallisuutta. Kotimaassa tuetaan kehitysvammaisten työllistämistä. Hankkeen toteuttaa neljä kehitysvammaisten tukijärjestöä. Ulkomaiseen erityiskohteeseen, Liberiaan, varat menevät Kirkon Ulkomaanavun kautta. Osallistu yhteisiin talkoisiin!

HARJOITTELUOHJAAJANA TOIMIMINEN

Harjoitteluohjaajina toimivat/toimineet sekä toimintaan uusina mukaan hakeutuvat diakonia- ja nuorisotyöntekijät kutsutaan yhteiseen neuvottelupäivään tiistaina **29.1.2008** Diak Idän tiloihin, Huvilakatu 31, Piekämäki.

Tule mukaan pohtimaan, mikä tukee oppimista, miten harjoitteluyhteistyötä voidaan kehittää sekä miten seurakunnassa tapahtuva harjoittelujakso voi parhaiten tukea opiskelijaa kasvamaan kirkon hengellisen työn työntekijäksi.

Olemme yhdessä vastuussa kirkon virkaan opiskelevien saamisesta töihin seurakuntiimme!

Ilmoittautuminen viimeistään 21.1.2008 tuomiokapitulin vahtimestarille p. (017) 288 8400, osmo.karppinen@evl.fi
Koulutuspäivä on maksuton, seurakunta maksaa matkan ja lounaan.

HENGELLISEN MATKAKUMPPANUUDEN SISÄISTÄMINEN

Kaikille seurakunnan työntekijöille, jotka ovat kiinnostuneita hengellisen elämän syventämisestä, järjestetään yhteinen neuvottelupäivä keskiviikkona **20.2.2008** Kyröniemen hiljaisuuden keskuksessa, Vieremällä. Neuvottelupäivän kuluessa pohditaan hengellistä matkakumppanuutta ja siinä vahvistumista. Katso tarkemmin s. 21.

ARVOKAS VANHUUS – Seurakunnan/kunnan vanhustyön alueellinen kehittäminen

Mikäli toimit seurakunnan, kunnan tai järjestön vanhustyössä työntekijänä tai vastuuhenkilönä, niin tule mukaan ajankohtaiseen, alueelliseen neuvottelupäivään! Neuvottelupäivä järjestetään **26.2.2008** Joutenlammen kurssikeskuksessa Kajaanisissa, **27.2.2008** Puijon kirkolla ja **28.2.2008** Joensuun seurakunnassa. Päivän keskeisenä tavoitteena on vanhus-ten hyvinvoinnin puolesta vaikuttaminen. Tavoitetta lähestytään seuraavien teemojen kautta: yhteistyön kehittäminen vanhus-ten palveluihin liittyvissä kysymyksissä, vapaaehtoistyö kehittämässä seurakuntien vanhustyötä, yksinäisyys ja sen mukanaan tuomat ongelmat.

Ilmoittautuminen tuomiokapitulin vahtimestarille p. (017) 288 8400, osmo.karppinen@evl.fi viimeistään 15.2.2008. Koulutuspäivä on maksuton. Ohjelma löytyy hiippakunnan kotisivuilta.

KIRKON SUURONNETTOMUUS JA KRIISIVALMIUS

Kuopion hiippakunta järjestää yhteistyössä Mikkelin hiippakunnan ja Kuopion Pelastusopiston kanssa seurakuntien kirkkoherroille, kriisiryhmiin nimetyille seurakuntien työntekijöille, sairaalateologeille ja perheneuvojille kriisivalmiuskoulutuksen **30.–31.1.2008** Pelastusopistolla, Kuopiossa. Koulutuksen tavoit-

teena on kehittää kirkon valmiuksia suuronnettomuustilanteiden varalta. Koulutus on maksuton. **Ilmoittautuminen** viimeistään **11.1.2008** tuomiokapitulin vahtimestarille, p. (017) 288 8400, osmo.karppinen@evl.fi Ohjelma löytyy hiippakunnan kotisivuilta.

KANSAINVÄLISEN DIAKONIAN PÄIVÄ – TOIVON TORSTAI

Neuvottelupäivään torstaina **10.4.2008** Leppävirran seurakunnassa ja torstaina **18.9.2008** Sonkajärven seurakunnassa kutsutaan seurakunnan työntekijöitä ja luottamushenkilöitä, KUA:n yhteyshenkilöitä, yhteisvastuukeräyjiä ja kaikkia kansainvälisestä diakoniasta kiinnostuneita.

Päivän kuluessa saadaan tietoa ja esimerkkejä kansainvälisen diakonian perusteista ja Kirkon Ulkomaanavustustoiminnasta sekä käytännön vinkkejä siitä, miten seurakunnissa voitaisiin toteuttaa kansainvälisen työn kehittämiseen liittyviä ajankohtaisia teemoja

Ilmoittautuminen Kirkon Ulkomaanapuun viikkoa ennen koulutuspäivää, p. (09) 180 2427, karita.lindennlemmetti@evl.fi. Koulutuspäivä on maksuton.

EHJÄ LAPSEN MIELI – perehdyttämispäivä

Ehjä lapsen mieli –perehdyttämispäivä Puijon kirkolle, **8.4.2008** klo 9–16, on tarkoitettu seurakunnan työntekijöille, sosiaali- ja terveystoimen työntekijöille sekä mielenterveysyhdistysten toimijoille. Päivän kuluessa tutustutaan Ehjä lapsen mieli ja TRIO mielenterveyskuntoutuksen sisältöihin ja toimintatapoihin. Osallistumismaksu on 15 €, sisältäen lounaan ja kaksi kahvia. Ilmoittautuminen tuomiokapitulin vahtimestarille viimeistään **28.3.2008** p. (017) 288 8400, osmo.karppinen@evl.fi

VUODEN 2009 YHTEISVASTUUKERÄYKSEEN VALMENTAUTUMINEN

Hiippakunnalliseen Yhteisvastuukeräyksen starttipäivään odotetaan seurakunnasta ns. Vastuuryhmää, johon voi kuulua kirkkoherra, diakoniaviranhaltija ja nuorisotyöntekijä sekä vastaava teologi, vapaaehtoinen keräyspäällikkö ja luottamushenkilö. Mukaan voi lähteä myös muita Yhteisvastuukeräykseen osallistuvia seurakunnan työntekijöitä.

Alueellisten päivien ajankohdat ja paikat ovat seuraavat:

10.11.2008 Paltamon opisto, Kajain ja Nurmeksen rovastikunnat
11.11.2008 Siilinjärven seurakunta, Iisalmen, Siilinjärven ja Nilsiäen rovastikunnat
12.11.2008 Suonenjoen seurakunta, tuomiorovastikunta ja Pieksämäen rovastikunta
13.11.2008 Liperin seurakunta, Joensuu ja Leppävirran rovastikunnat

Tule mukaan kehittämään seurakuntasi Yhteisvastuukeräystä sekä saamaan tietoa vuoden 2009 Yhteisvastuukeräyksen keräyskohteista!

Ilmoittautuminen tuomiokapitulin vahtimestarille, p. (017) 288 8400, osmo.karppinen@evl.fi viimeistään **27.10.2008**. Koulutuspäivä on maksuton.

DIAKONIAN ROVASTIKUNNALLISTEN YHTEYSHENKILÖIDEN TAPAAMINEN

perjantaina **2.9.2008** tuomiokapitulin tiloissa klo 11–15.

HIIPPAKUNNALLINEN TYÖNOHJAAJAIN NEUVOTTELUPÄIVÄ

tiistaina **16.9.2008** Kaprakan Kuntoutuspalvelukeskuksessa Liperissä.

SUOMEN
KUORONJOHTAJAYHDISTYS

järjestää

KUORONJOHTAJAPÄIVÄT 2008
Hämeenlinnassa 2.– 3.2.2008
Kuoronjohtajapäivien ohjelma (muutokset mahdollisia)

- 10.30 Ilmoittautuminen
- 11.00 Ohjelmistoesittely 1
Jaakko Mäntyjärvi
- 11.45 Leadership prof. Tomi
J. Kallio, Turun kauppa-
korkeakoulu, Porin
yksikkö
- 13.00 Lounas
- 14.00 Vuosikokous
- 15.00 Kuorodemo Vanajan
Laulu/Heikki Liimola
- 17.00 Keskustelu: Esiintyminen
Kari Turunen,
Mari Koistinen
- 19.00 Konsertti Vanajan Laulu,
Vanajan nuorisokuoro
- 20.00 Illanvietto

Sunnuntai 3.2.2007

- 10.00 Äänenavaus + äänenkäyt-
tö, Sanna Salminen
- 12.00 Ohjelmistoesittely 2
Ilona Korhonen
- 13.00 Lounas
- 14.00 Kuorodemo 2
Vanajan nuorisokuoro/
Saara Perkola
- 15.30 Kahvi ja lopetus

Kuoronjohtajapäivien hinta on 80 € jäseniltä ja 100 € ei-jäseniltä. Opiskelijoille hinnat ovat 60€ jäsenet ja 80 € ei-jäsenet. Hinta sisältää koulutuksen ja lauantai-illan konsertin.

Kuoronjohtajapäiville voi ilmoittautua toiminnanjohtaja Johanna Laukkaselle toiminnanjohtaja@kuoronjohtajat.fi, p. 044-3476272. Ajan tasalla olevaa tietoa päivistä saat yhdistyksen internet-sivuilta, www.kuoronjohtajat.fi.

VALTAKUNNALLISET
KANTTORIPÄIVÄT

Mistä on kunnan
kanttorit tehty?

Neljännet kanttoreiden valtakunnalliset neuvottelupäivät pidetään 6.– 8.2.2008 Turussa. Päivien ohjelmassa pyritään selvittämään, mistä aineksista kunnan kanttorit koostuvat. Näihin kanttorin identiteetin kysymyksiin pureudutaan sekä yhteisissä tilanteissa avajaisista alkaen että työpajatyöskentelyissä.

Ohjelma

Avajaiset pidetään Turun tuomiokirkossa 6.2.2008 klo 13, tilaisuudessa on läsnä arkkipiispa Jukka Paarma. Päätösmessua vietetään Turun piispan Kari Mäkisen johdolla 8.2.2008 klo 12 alkaen. Sen lisäksi että kuuntelemme korkeatasoisia esityksiä, osallistumme yhdessä musiikin tekemiseen.

Kanttoripäivien kanssa samaan aikaan pidetään jo perinteinen **KatedraaliSoi** -tapahtuma. Kanttoripäivien ohjelmaan kuuluu kaksi tapahtumankonserttia, keskiviikko-

na 6.2. Dilbèrin ja Kalevi Kiviniemen sekä torstaina 7.2. Turun Filharmonisen orkesterin konsertit. Lisäksi ohjelmaan kuuluu jo perinteinen illanvietto.

Työpajat ovat olennainen osa päivien ohjelmaa. Tällä kertaa haluamme tarjota runsaan valikoiman erilaisia pysähdyksiä kanttorin identiteetin tutkimiseen. Työpajat muodostavat kolme kokonaisuutta, polkua, joista kustakin voi valita erilaisia vaihtoehtoja: Kuntopolku, Muusikonpolku ja Kestävyyspolku.

Kustannukset ja
ilmoittautuminen

Kanttoripäivien osallistumismaksu on 125 €. Osallistumismaksu opiskelijoilta on 25 € ja eläkeläisiltä 60 €. Majoituksista, matkoista ja ruokailuista osallistujat huolehtivat itse. Ilmoittautumislomake: www.evl.fi/kkh/to/kjmk/kjanp/turku-08_ilmoittautuminen.html

RIPPIKOULUSAUNAT 2008

Teemana: Leikki ja vapaa-aika
Rippikouluksaunat on tarkoitettu kaikille rippikoulutyötä tekeville, myös kanttoreille ja diakonian viranhaltijoille.

- 30.–31.1. Kajaanin rovastikunta,
7.2. Suomussalmi
Tuomiorovastikunta,
Kuopio
- 26.2. Nielsiän rovastikunta,
Tuusniemi
- 7.5. Siilinjärven rovastikunta,
Maaninka
- 18.8. Nurmeksien rovastikunta,
Valtimo
- 24.8. Joensuun seurakunta-
yhtymä, Rantakylä
- 25.8. Joensuun rovastikunta,
Rääkkylä
- 29.–30.10. Leppävirran ja Pieksä-
mäen rovastikunnat,
Heinävesi
- 4.11. Iisalmen rovastikunta,
Lapinlahti

Rippikouluksaunoiden kutsut saapuvat rovastikunnan yhdyshenkilöltä tai isäntäseurakunnalta. Tarkkaile postiasi ja osallistu – pysyt kehityksessä mukana!

**DIAKONIA- JA
NUORISOTYÖNTEKIJÖIDEN
TYÖHARJOITTELUN
OHJAAJIEN
NEUVOTTELUPÄIVÄ**

Harjoitteluohjaajina toimivat/toimineet sekä toimintaan uusina mukaan hakeutuvat kutsutaan yhte-

seen neuvottelupäivään torstaina **29.1.2008** Diak Idän tiloihin, Huvilakatu 31, Pieksämäki.

Tule mukaan pohtimaan, mikä tukee oppimista, miten harjoitteluyhteistyötä voidaan kehittää sekä miten seurakunnassa tapahtuva harjoittelujakso voi parhaiten tukea opiskelijaa kasvamaan kirkon hengellisen työn työntekijäksi.

Olemme yhdessä vastuussa kirkon virkaan opiskelevien saamisesta töihin seurakuntiimme!

Ilmoittautuminen viimeistään 21.1.2008 tuomiokapitulin vahtimestarille p. (017) 288 8400, osmo.karppinen@evl.fi
Koulutuspäivä on maksuton, seurakunta maksaa matkan ja lounaan.

**KOULUYHTEISTYÖN
TULEVAISUUSFOORUM**

**Seurakunta tulevaisuuden
oppimisympäristönä**

Aika
torstai 14.2.2008 klo 10–16

Paikka
Helsinki, Seurakuntien talo, Kolmas linja 22 B, Engel-sali

Ohjelma
9:15
Aamukahvit tarjolla
10:00
Foorumin avaus, Markku Holma,
Kirkkohallitus

10:15
Seurakunta koulun paikallisena oppimisympäristönä
Kehitysohjaaja Markku Rimpelä,
Opetushallitus

Monikulttuurisuuden haasteet seurakunnan kouluyhteistyölle
Dosentti, yliopistonlehtori Jyri Komulainen, Helsingin yliopiston soveltavan kasvatustieteen laitos

11:15
Kysymyksiä ja keskustelua

12:00

Lounastauko

13:00

Esimerkkejä hyvistä käytännöistä...

- Seurakunta ja kunta koulun kasvatustyön tukena, Laukaa
- Monikulttuurista yhteistyötä koulussa, päiväkodissa, seurakunnassa, Vuosaari (Hki)
- Koko seurakunta kasvattaa moniammatillisesti, Lahti

14:30

Kahvitauko

15:00

... eri puolilta maata

- Kirkkorakennus oppimisympäristönä, Kirkkonummi – Jyväskylä - Haapajärvi

15:40

Yhteenveto: miten tästä eteenpäin?

16:00

Seminaari päättyy

Ilmoittautumiset 8.2.2008
mennessä: ysk.kasvatus@evl.fi
Lisätietoja: markku.holma@evl.fi

KUOPION HIIPPAKUNNAN LUOTTAMUSHENKILÖIDEN NEUVOTTELUPÄIVÄ

Lauantai 2.2.2008 Keskuseurakuntatalo, Suokatu 22, KUOPIO

Neuvottelupäivän tavoite: Luottamushenkilöt perehtyvät vaikuttamisen mahdollisuuksiin, tutustuvat kirkon ajankohtaisiin kysymyksiin; saavat motivaatiota tehtävänsä luottamustoimessa ja vaihtavat ideoita muiden seurakuntien luottamushenkilöiden kanssa.

Kenelle? Kuopion hiippakunnan seurakuntien luottamushenkilöille ja kirkkoherroille; myös alueneuvostojen ja johtokuntien jäsenet ovat lämpimästi tervetulleita.

Osallistumismaksu: 45€/osallistuja; sisältää lounaan ja kahdet kahvit. Maksu laskutetaan seurakunnasta neuvottelupäivän jälkeen.

Ilmoittautuminen: Viimeistään 21.1.2008 seurakunnittain mieluiten kirjallisesti opintokeskus@kirkkopalvelut.fi, f. 020 754 2103, Irene Antikainen, p. 020 754 2062.

Lisätietoja: Kuopion hiippakuntadekaani Sakari Häkkinen, sakari.hakkinen@evl.fi, koulutuspäällikkö Tytti Pietilä, tytti.pietila@kirkkopalvelut.fi, p. 020 754 2227 ja 0400 874 514.

Järjestäjät: Kirkkopalvelujen Opintokeskus, Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli ja Kuopion ev.lut. seurakunnat.

Ohjelma:

- 9.30 Viikkomessu Tuomio-kirkossa
- 10.15 Ilmoittautuminen, kirkkokahvit Keskuseurakuntatalossa

- 10.45 Tervetulosanat
Yhteisen kirkkoneuvoston vpj, varatuomari Seppo Huttunen, Kuopion ev.lut. seurakunnat
Kirkko 2015 – osallisuuden yhteisö
Lääninrovasti Jaana Marjanen, Kuopio
Yhteistyö vai yhdistyminen?
Kirkkoherra Raimo Kempainen ja kirkkovaltuuston pj. Riitta Tiensuu, Nurmeksen seurakunta
- 12.30 Lounas
- 13.15 Nuori aikuinen – vaikuttaja vai uhka? Opiskelija Riikka Hakulinen ja hiippakuntadekaani Sakari Häkkinen
- 14.30 Keskustelu ryhmissä ja kokoaminen
Koulutuspäällikkö Tytti Pietilä, Kirkkopalvelut
- 15.30 Ajankohtaista kirkossa
- 16.00 Lähtökahvit

Kirkon suuronnettomuus ja kriisivalmiuskoulutus

30.-31.1.2008 Pelastusopisto,
Hulkontie 83, Kuopio

Tavoite: kehittää kirkon valmiuksia suuronnettomuus-tilanteiden varalta

Kohderyhmä: kirkkoherrat, kriisiryhmiin nimetyt seurakuntien työntekijät, sairaalateologit ja perheneuvojat

Kustannukset: koulutus on maksuton, samoin majoitus ja ruokailu. Majoittuminen Pelastusopistolla.

Ilmoittautuminen: viimeistään 11.1.2008 tuomiokapitulin vahtimestarille p. (017) 288 8400,

osmo.karppinen@evl.fi

Järjestäjät: Pelastusopisto, Kuopion ja Mikkelin hiippakunnat ja Kirkkohallitus

OHJELMA

Keskiviikko 30.1.2008

- 10.00 Tilaisuuden avaus ja esittäytyminen
Hiippakuntas sihteeri Sirpa Juola,
Kuopion tuomiokapituli
Opettaja Marjatta Andersson,
Pelastusopisto
Yhteiskunnan tämän hetkiset
uhkakuvat
Yliopettaja Jussi Korhonen,
Pelastusopisto
- Lounas
- 13.00 Onnettomuustilanteen
prosessikuvaus, sisältäen kirkon
roolin ja tehtävät
Vanhempi opettaja Esa Ihalainen
Kahvi
- 15.00 Yhteiskunnan varautumisjärjestelmä
Marjatta Andersson
Kirkon valmiussuunnittelu
Palvelevan puhelimen sihteeri
Helena Samulin, Kirkkohallitus
- 17.00 (Päivällinen)
Ilta vapaa, mahdollisuus
saunomiseen
- 19.00 Iltapala

Torstai 31.1.2008

- 8.00 Aamupala
Ihminen kriisissä
Palvelevan puhelimen sihteeri
Helena Samulin, Kirkkohallitus
- Kahvi
- Oman seurakunnan tehtävät suuronnettomuudessa ja kriisitilanteessa
työskentelyä ryhmissä, yhteinen jakaminen
Helena Samulin, Sirpa Juola ja
Marjatta Andersson
- 12.00 Lounas
- 12.45 Ryhmätehtävien purku
- 13.30 Miten tästä eteenpäin?
Sirpa Juola ja hiippakuntas sihteeri
Ulla-Majja Harju, Mikkelin
tuomiokapituli
- Kurssin päätös arviointi
- 15.00 Kurssikahvi

Hengellisen matkakumppanuuden neuvottelupäivä

Keskiviikko 20.2.2008, Kyrönniemen
hiljaisuuden keskus, Vieremä

Neuvottelupäivään kutsutaan kaikkia hengellisestä matkakumppanuudesta kiinnostuneita kirkon työntekijöitä ja luottamushenkilöitä. Ilmoittautuminen viimeistään 1.2.2008 tuomiokapitulin vahtimestarille. Neuvottelupäivä on maksuton.

Ohjelma

- 9.00 Tulokahvi
- 9.30 Messu kappelissa
- 10.15 Avaus ja esittäytyminen
- 10.30 Levon ja kiireettömyyden sisäistäminen
rovasti Raili Heikinheimo, Espoo
- 12.00 Lounas
- 13.00 Hengellisen matkakumppanuuden löytäminen
ja siinä vahvistuminen
rovasti Raili Heikinheimo
- 14.00 Kahvi
- 14.30 Työskentely jatkuu
- 15.45 Rukoushetki ja päätös

Tule mukaan yhteiselle hengelliselle matkalle!

Maailmankatsomusten törmäminen vai kohtaaminen

Teologinen symposium 5.–6.2.2008
Joensuun yliopistossa,
Yliopistokatu 2, Aurora-rakennus, sali AU100

Symposium on avoin ja maksuton tapahtuma, jonka tarkoituksena on vahvistaa kulttuurien välistä dialogia ja lisätä ymmärrystä erilaisten maailmankatsomusten ja uskonnollisten ja eettisten arvomaailmojen välillä.

Tiistaina 5.2. pääaiheena on Maahanmuuttajan ja suomalaisen arvot ja katsomukset, keskiviikkona 6.2. Uskonnon rooli muuttuvassa maailmassa.

Lisätietoja ohjelmasta ja majoittumisesta www.kuopion-hiippakunta.fi/ajankohtaista ja www.karjalanteologinen-seura.fi sekä sihteeri Kati Toivio, p. 040 732 2206 ja tiedotusvastaava Heikki Salomaa p. 050 466 5789

Seminaarin järjestävät Karjalan Teologinen seura, Joensuun yliopisto, Kuopion ja Mikkelin hiippakunnat.

Kirkolliskokous- ja hiippakunta- valtuustovaalit lähestyvät - käytä äänioikeuttasi!

Kirkolliskokousedustajien ja hiippakuntavaltuuston jäsenten vaalit järjestetään maanantaina 11.2.2008. Kirkolliskokoukseen vaaleissa valitaan Kuopion hiippakunnasta 7 maalliko- ja 3 pappisedustajaa. Kuopion hiippakunnan hiippakuntavaltuustoon puolestaan valitaan 14 maallikkoa ja 7 pappia.

Pappisedustajien vaaleissa äänioikeuttaan voivat käyttää Kuopion hiippakunnan papit. Maallikkoedustajien vaaleissa äänivaltaisia ovat kirkkovaltuustojen tai seurakuntaneuvostojen ja yhteisten kirkkovaltuustojen maallikkojäsenet.

Äänestäminen kirkolliskokouksen pappisedustajien ja hiippakunta-

valtuuston pappisjäsenten vaalis-
sa tapahtuu rovastikunnan pappi-
en kokouksessa, jonka lääninrovasti
kutsuu koolle. Pappi voi äänestää
molemmissa vaaleissa ennakkoon
sulkemalla äänestyslippunsa erilli-
seen kirjekuoreen ja toimittamalla
sen vaalipäivään mennessä läänin-
rovastille. Maallikkovaaleissa ääni-
valtaiset äänestävät puolestaan joko
kirkkovaltuuston kokouksessa (yksit-
äinen seurakunta) tai seurakunta-
neuvoston jäsenten ja seurakunnasta
valittujen yhteisen kirkkovaltuuston
jäsenten yhteisessä kokouksessa
(täydelliseen yhteistalouteen kuu-
luva seurakunta).

Vaalilautakunta vahvistaa 15.1.2008
ehdokaslistojen yhdistelmät, jon-

ka jälkeen se lähettää ehdokaslis-
tat lääninrovasteille ja seurakuntien
kirkkoherroille.

Alustavat tulokset saadaan myö-
hään tiistaina 12.2.2008. Vaalilau-
takunta vahvistaa vaalin maanan-
taina 18.2.2008.

Tarkempaa äänioikeutta ja vaalien
järjestämistä koskevaa ajantasais-
ta tietoa löytää näppärimmin hiippa-
kunnan nettisivuilta osoitteesta www.kuopionhiippakunta.fi/vaalit/ ■

Marjo-Riitta Antikainen
Vaalilautakunnan sihteeri

Capitolkysely

KUOPION HIIPPAKUNNAN TUOMIOKAPITULI

Tuomiokapituli teetti syksyn aikana kyselytutkimuksen Capitol-lehdestä, tuomiokapitulinnettisivuista ja koulutuskalenterista. Vastauksia tuli kaikkiaan 245 eli vastausprosentti oli yli 50. Lämmin kiitos kaikille kyselyyn vastanneille!

- Lehti on erittäin tarpeellinen tai tarpeellinen 82,8%
- Luen ainakin puolet lehdestä 65,5 %
- Seuraan nettisivuja säännöllisesti 16,7 %
- Olen hakenut nettisivuilta tietoa ainakin joskus 48,1 %

Netistä etsitään ennen muuta työalojen sivuja ja istunnon päätöksiä, lomakkeita ja koulutusta.

Lehteen kaivataan teemanumeroita ja asiantuntija-artikkeleja.

Kysely antoi runsaasti virkeitä tuomiokapitulinn tiedotukseen. Kehittämistyö jatkuu täälläkin!

Katuosoite
Postiosoite

(017)
288 8400
0400 671401

288 8402

288 8403

288 8404

288 8405

288 8406
040 544 0554

288 8407
040 591 0235

288 8408
040 544 0558

288 8409
040 591 0236

288 8410
040 773 7997

288 8413
040 451 4135

288 8412
050 585 7852

288 8414

288 8416
040 836 3416

Faksi
Sähköposti
www-sivut
Virka-aika

Kuninkaankatu 22 A
PL 42, 70101 Kuopio

Vahtimestari
Osmo Karppinen

Notaari **Teuvo Manninen**

Lakimiesasessori **Tuija Alatalo**

Piispan sihteeri **Kaija Pyykönen**

Toimistos sihteeri **Marjaana Hartikainen**

Hiippakuntadekaani
Sakari Häkkinen

Hiippakuntas sihteeri
Aulikki Mäkinen

Hiippakuntas sihteeri
Juha Antikainen

Hiippakuntas sihteeri
Sirpa Juola

Hiippakuntakanttori
Seppo Kirkinen

Vs. lähetystoimiston hoitaja
Pia Sahi-Sousa

Lähetyssihteeri
Jukka Koistinen

Piispa **Wille Riekkinen**

Ma. hiippakuntas sihteeri
Marjo-Riitta Antikainen

(017) 288 8420
etunimi.sukunimi@evl.fi
www.kuopionhiippakunta.fi
8.15-16.00

Seuraava Capitol ilmestyy toukokuussa 2008

Vertausten valossa

Tänä talvena kylvemme valossa. Yhtä ripeästi kuin päivä pitenee, vaihtuu kynttilänpäivän Jumalan kirkkauden säteily laskiaisesta alkavaan paastokevääseen, katumuksen ja kaukana odottavan pääsiäisen ylösnousemusvaloon. Kristillinen kirkko elää näissä ja näistä vertauskuvista, ovathan vertaukset kirkkomme Herran ominta tapaa puhua, antaa meille oivalluksen mahdollisuus.

Kauan sitten eli oikeasti eräs, joka puhui niin hämmästyttäviä asioita ja toimi niin ihmeellisellä tavalla, että ihmiset seurasivat häntä. Seuratessaan häntä he kuulivat hänen kertovan vertauksia. Kertomukset veivät ihmiset oman kysymyksensä ytimeen, niin että he näkivät, mitä eivät olleet ennen nähneet. Kertomukset häiritsivät ihmisten mukavaa elämäntapaa. Ne eivät suoneet vain lohdutusta ja suojaa, vaan pakottivat miettimään uudelleen ja uudelleen, koskaan tyhjentyttä, elämän tärkeimpiä kysymyksiä.

Vertaukset ovat vanhoja ja kuluneitakin, mutta myös äärettömän arvokkaita aarteita kultaisessa laatikossa – näin erään uskontokasvatusmenetelmän mukaan. Jeesus esitti vertaukset puhumalla, niin monet hänen jälkeensäkin tekivät nuotioilla ja kodeissa. Monet löysivät nämä aarteet, jotkut rakastivat niitä niin paljon, että tarttuivat niihin ja laittoivat ne talteen kultaisiin laatikoihin. Sieltä ne olisi tarvittaessa mahdollista ottaa uudelleen esiin, jopa kuljettaa paikasta toiseen.

Heidän jälkeensä tulivat toiset, jotka myös rakastivat näitä kertomuksia, mutta tahtoivat tehdä niille uuden, heille itselleen paremmin sopivan säilytyslaatikon. Samoin heidän jälkeensä tulleet tekivät. Ja näin yhä uudelleen, laatikko laatikossa, vertaus vertauksessa, sukupolvesta toiseen, vuosisadasta toiseen, vuosituhanelta toiselle ja vielä kolmannellekin.

Mekin olemme löytäneet vertaukset, rakastuneet ja rakastaneet niitä niin paljon, että tahdomme tehdä niille omat säilytyslaatikkomme. Olemmekohan me päässeet lähelle vertauksia? Oletkohan sinä ehkä päässyt aivan ytimeen? Onkohan säilytyslaatikoiden sisältä vielä löydettävissä ydin, kallis aarre? Ovatkohan vuosisatojen ja –tuhansien tulokinnat himmentäneet vai moninkertaistaneet vertausten valon?

Yhä edelleen me kerromme näitä kertomuksia nuotiopiireissämme, kodeissamme ja kirkkoissamme, arjessamme ja juhlassamme. Yhä me rakastamme niitä ja tahdomme laittaa ne talteen löytääksemme ne uudelleen ja kantaaksemme niitä matkalla pyhiin mukamamme. Yhä niistä loistaa valo. ”Niin kauan kuin teillä on valo, uskokaa valoon, jotta teistä tulisi valon lapsia.”

(Joh. 12: 36)

Hillevi Seppä
Kappalainen
Pieksämäen seurakunta